

ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ – ΤΡΙΒΗ

Ασκήσεις από το βοήθημα Δ. ΠΑΠΑΤΣΑΚΩΝΑΣ Α. ΣΥΝΝΕΦΑ εκδ. Βολονάκη

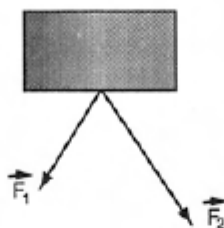
ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

3. 75 Ένα σώμα με μάζα $m = 3 \text{ Kg}$ κινείται με σταθερή ταχύτητα $u = 10 \text{ m/s}$ με την επίδραση οριζόντιας δύναμης μέτρου $F = 15 \text{ N}$. Αν γνωρίζετε ότι μεταξύ σώματος και οριζόντιου δαπέδου υπάρχει τριβή, να βρείτε:

- α) Το μέτρο της τριβής ολίσθησης
- β) Το συντελεστή τριβής ολίσθησης
- γ) Το διάστημα S που διανύει το σώμα σε χρόνο $t = 10 \text{ s}$.

Δίνεται $g = 10 \text{ m/s}^2$.

3. 76

Στο προηγούμενο σχήμα το αρχικά ακίνητο κιβώτιο δέχεται δύο οριζόντιες και κάθετες μεταξύ τους δυνάμεις με μέτρα $F_1 = 60 \text{ N}$ και $F_2 = 80 \text{ N}$. Το κιβώτιο έχει μάζα $m = 20 \text{ Kg}$ και παρουσιάζει με το δάπεδο συντελεστή οριακής τριβής $\mu_{op} = 0,4$.

- Θα κινηθεί το κιβώτιο με την επίδραση των δύο δυνάμεων; Αιτιολογείστε κατάλληλα.
- Αν κινηθεί το κιβώτιο, ποια θα είναι η ταχύτητά του 5 s μετά από τη στιγμή που ξεκίνησε; Θεωρείστε $\mu = \mu_{op}$.
Δίνεται $g = 10 \text{ m/s}^2$.

3. 77 Σώμα μάζας $m = 2 \text{ Kg}$ εισέρχεται με ταχύτητα $u_0 = 12 \text{ m/s}$ σε οριζόντια επιφάνεια με την οποία παρουσιάζει τριβή. Το σώμα αφού διανύσει $S = 14,4 \text{ m}$ τελικά σταματά.

- Ποιο είναι το μέτρο της επιβράδυνσης με την οποία κινείται το σώμα κατά μήκος της επιφάνειας;
- Ποια είναι η τιμή του συντελεστή τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και επιφάνειας;
Δίνεται $g = 10 \text{ m/s}^2$.

3. 78 Ένα κιβώτιο μάζας $m = 2 \text{ Kg}$ κινείται σε οριζόντιο επίπεδο υπό την επίδραση οριζόντιας δύναμης μέτρου $F = 10 \text{ N}$. Η εξίσωση που δίνει την ταχύτητά του είναι $u = 10 + 2t$ (S.I.).

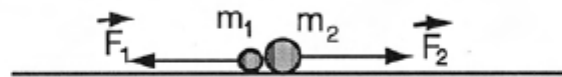
- Να βρείτε την επιτάχυνση του κιβωτίου.
- Υπάρχει δύναμη τριβής μεταξύ κιβωτίου και οριζόντιου επιπέδου; Αν ναι, βρείτε το συντελεστή τριβής ολίσθησης μ .
Δίνεται $g = 10 \text{ m/s}^2$.

3. 79 Μια σιδερένια μπάλα με μάζα $m = 6 \text{ Kg}$ βρίσκεται αρχικά ακίνητη σε οριζόντιο επίπεδο. Στη μπάλα ενεργεί οριζόντια δύναμη $\vec{F}$ με μέτρο $F = 24 \text{ N}$, με αποτέλεσμα σε 2s να διανύει 6m .

- Υπάρχει δύναμη τριβής μεταξύ της μπάλας και του οριζοντίου επιπέδου; Αιτιολογείστε κατάλληλα.
- Αν στη μπάλα ενώ αρχικά είναι ακίνητη, ασκηθεί οριζόντια δύναμη $F' = 30 \text{ N}$, ποια είναι η επιτάχυνση με την οποία θα κινηθεί η μπάλα σ' αυτή την περίπτωση;

3. 80 Τη χρονική στιγμή $t_0 = 0\text{s}$ ασκείται οριζόντια δύναμη $\vec{F}_1$ με μέτρο $F_1 = 20\text{N}$ σε σώμα μάζας $m = 4 \text{ Kg}$. Μετά από 4s η δύναμη $\vec{F}_1$ παύει να ενεργεί στο σώμα και τη χρονική στιγμή $t_2 = 12 \text{ s}$ το σώμα σταματά. Να βρείτε το μέτρο της τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και οριζοντίου επιπέδου.

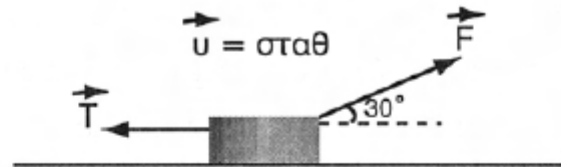
3. 81 Δύο μάζες $m_1 = 2 \text{ Kg}$ και $m_2 = 5 \text{ Kg}$ βρίσκονται αρχικά ακίνητες στο ίδιο σημείο οριζοντίου επιπέδου, όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα:

Τη χρονική στιγμή $t_0 = 0\text{s}$, στις δύο μάζες ασκούνται αντίρροπες οριζόντιες δυνάμεις $\vec{F}_1$ και $\vec{F}_2$ αντίστοιχα, με μέτρα $F_1 = 12 \text{ N}$ και $F_2 = 25\text{N}$. Οι δύο μάζες αποτελούνται από το ίδιο υλικό και παρουσιάζουν με το οριζόντιο επίπεδο συντελεστή τριβής ολίσθησης $\mu = 0,4$.

- Με ποιες επιταχύνσεις κινούνται οι δύο μάζες;
- Ποια χρονική στιγμή οι δύο μάζες απέχουν απόσταση $S = 37,5 \text{ m}$;
Δίνεται $g = 10 \text{ m/s}^2$.

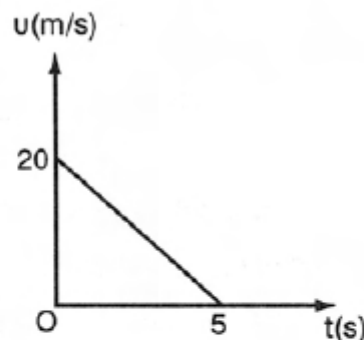
3. 82

Το σώμα του παραπάνω σχήματος κινείται με σταθερή ταχύτητα υπό την επίδραση δύναμης $\vec{F}$ που σχηματίζει γωνία 30° με την οριζόντια διεύθυνση. Αν το σώμα έχει μάζα $m = 2 \text{ Kg}$ και ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και δαπέδου είναι $\mu = \frac{\sqrt{3}}{3}$, να βρείτε το μέτρο της δύναμης $\vec{F}$.

Δίνεται $g = 10 \text{ m/s}^2$.

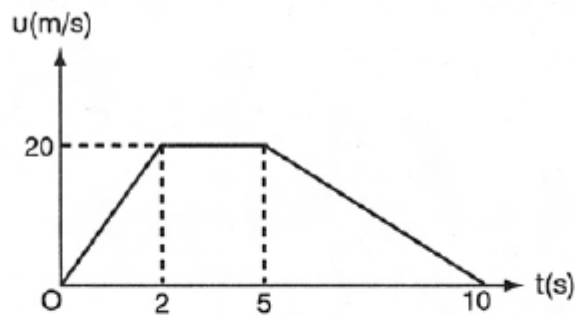
3. 83 Σώμα μάζας $m = 5 \text{ Kg}$ εκτοξεύεται με αρχική ταχύτητα $u_0 = 20 \text{ m/s}$ κατά μήκος λείου οριζοντίου επιπέδου. Τη χρονική στιγμή $t_0 = 0 \text{ s}$ το σώμα εισέρχεται σε τραχεία επιφάνεια με την οποία παρουσιάζει συντελεστή τριβής ολίσθησης μ . Το διάγραμμα ταχύτητας - χρόνου ($u - t$) έχει την ακόλουθη μορφή:

Να υπολογίσετε το συντελεστή μ .

Δίνεται $g = 10 \text{ m/s}^2$.

3. 84 Δίνεται το ακόλουθο διάγραμμα ταχύτητας - χρόνου ($u - t$) για ένα σώμα μάζας 8 Kg που κινείται κατά μήκος οριζοντίου επιπέδου:

Αν ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ σώματος και δαπέδου είναι $\mu = 0,6$, να σχεδιάσετε το διάγραμμα $(F - t)$ της δύναμης $\vec{F}$ που ασκείται στο σώμα κατά μήκος της οριζόντιας διεύθυνσης (εκτός της τριβής).

Δίνεται $g = 10\text{m/s}^2$.

3. 85 Δύο μάζες $m_1 = 3\text{ Kg}$ και $m_2 = 5\text{ Kg}$ βρίσκονται ακίνητες στο ίδιο σημείο οριζοντίου επιπέδου με το οποίο παρουσιάζουν συντελεστές τριβής ολίσθησης $\mu_1 = 0,5$ και $\mu_2 = 0,4$ αντίστοιχα. Στις δύο μάζες ασκούνται ταυτόχρονα οριζόντιες ομόρροπες δυνάμεις $\vec{F}_1$ και $\vec{F}_2$, έτσι ώστε $F_2 = 2F_1 = 30\text{ N}$. Να βρείτε:

- Τις ταχύτητες των δύο μαζών μετά από χρόνο $t = 6\text{ s}$.
  - Πόσο απέχουν οι δύο μάζες τη χρονική στιγμή $t = 6\text{ s}$;
- Δίνεται $g = 10\text{m/s}^2$.

3. 86 Ένα κιβώτιο μάζας $m = 1\text{ Kg}$ ολισθαίνει σε οριζόντιο επίπεδο με το οποίο παρουσιάζει συντελεστή τριβής ολίσθησης $\mu = \frac{2}{3}$, υπό την επίδραση οριζόντιας δύναμης $\vec{F}$.

Αν η επιτάχυνση του κιβωτίου είναι $a = \frac{\mu g}{2}$.

- Ποιο είναι το μέτρο της δύναμης $\vec{F}$;
- Αν ξαφνικά αποκολληθεί από το κιβώτιο κομμάτι μάζας $\frac{m}{4}$ ποια θα είναι η νέα επιτάχυνση a' με την οποία θα κινηθεί το κιβώτιο;

Δίνεται $g = 10\text{ m/s}^2$.

3. 87 Σώμα μάζας $m = 3\text{ Kg}$ που κινείται με σταθερή ταχύτητα $u_0 = 30\text{ m/s}$, εισέρχεται τη χρονική στιγμή $t_0 = 0\text{ s}$ σε οριζόντια επιφάνεια με την οποία παρουσιάζει συντελεστή τρι-

βής ολίσθησης μ που μεταβάλλεται με το χρόνο σύμφωνα με τη σχέση $\mu = 0,5 - 0,1t$ ($t \rightarrow s$).

- α) Να βρείτε την εξίσωση επιτάχυνσης - χρόνου και να σχεδιάσετε το αντίστοιχο διάγραμμα ($a - t$).
- β) Ποιο είναι το είδος της κίνησης που πραγματοποιεί το σώμα μετά τη χρονική στιγμή $t = 5$ s;
Δίνεται $g = 10\text{m/s}^2$.

3. 88

Οι δύο μάζες m_1 και m_2 του προηγούμενου σχήματος εκτοξεύονται με ταχύτητες $\vec{u}_1$ και $\vec{u}_2$, έτσι ώστε $u_2 = \frac{3 \cdot u_1}{2}$. Οι συντελεστές τριβής ολίσθησης μεταξύ μαζών και δαπέδου είναι αντίστοιχα $\mu_1 = 0,3$ και $\mu_2 = 0,4$.

Να βρείτε το πηλίκο $\frac{t_1}{t_2}$ των συνολικών χρόνων κίνησης των δύο μαζών.

Δίνεται $g = 10 \text{ m/s}^2$.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3. 75 α) $T = 15\text{N}$, β) $\mu = 2$,
 γ) $S = 100\text{ m}$.

3. 76 α) Το σώμα θα κινηθεί, αφού
 $F_{ολ} > T_{ορ}$
 β) $v = 5\text{ m/s}$.

3. 77 α) $a = 5\text{ m/s}^2$, β) $\mu = 0,5$,

3. 78 α) $a = 2\text{ m/s}^2$ β) $T = 6\text{ N}$.

3. 79 α) Η συνισταμένη των δυνάμεων που ασκούνται στη σφαίρα είναι:

$$F_{ολ} = m \cdot a = 2\text{ Kg} \cdot 2\text{m/s}^2 \Rightarrow \Rightarrow F_{ολ} = 4\text{N} \neq F.$$

Άρα στη σφαίρα ασκείται δύναμη τριβής:

$$T = F - F_{ολ} = (10 - 4)\text{ N} \Rightarrow \Rightarrow T = 6\text{ N}.$$

β) $a = 4\text{ m/s}^2$.

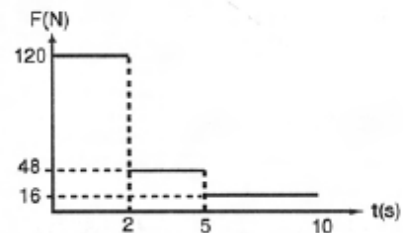
3. 80 $T = 5\text{ N}$.

3. 81 α) $a_1 = 2\text{ m/s}^2$, $a_2 = 1\text{ m/s}^2$,
 β) $t = 5\text{ s}$

3. 82 $F = 10\text{ N}$.

3. 83 $\mu = 0,4$.

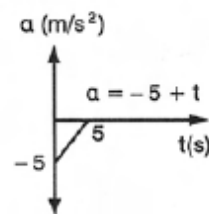
3. 84

3. 85 α) $v_1 = v_2 = 12\text{m/s}$.
 β) $S = 72\text{ m}$.

3. 86 α) $F = \frac{3\mu\text{mg}}{2}$, β) $\alpha' = \frac{3}{4}\mu\text{g}$.

3. 87 α) $a = -5 + t$ (S.I.).

β) Ευθύγραμμη ομαλή κίνηση.

3. 88 $\frac{S_1}{S_2} = \frac{16}{27}$.